

Zmienna zakłócająca

Zmienna zakłócająca to czynnik, który nie należy do badanej interwencji klinicznej, ale może wpłynąć na pomiary wyników badania. Załóżmy, że w ramach badania 1000 mężczyzn otrzymuje lek zapobiegający katarowi, a 1000 kobiet otrzymuje placebo. Wyniki wykażą, że w okresie badania zachorowało znacznie mniej mężczyzn. Nie jest jednak możliwe wyciągnięcie wniosku, że jest to wynikiem działania leku, ponieważ w grupie otrzymującej placebo były same kobiety. Czynnikiem zakłócającym jest zatem płeć. Wyniki badania można by przekonująco wyjaśnić – na przykład stwierdzając, że kobiety są bardziej wrażliwe na wirusy powodujące katar występujące w okresie badania.

W dobrze zaprojektowanych badaniach bierze się pod uwagę możliwe zmienne zakłócające i pozwala wyeliminować wiarygodnie brzmiące wyjaśnienia dotyczące wyników. W powyższym przykładzie można by losowo przypisać mężczyzn i kobiety do grupy poddawanej interwencji i otrzymującej placebo, aby wykluczyć płeć jako czynnik zakłócający.